

“Hi ha molta pressió publicitària i mediàtica per a endeutar-se”

Enric Duran (Vilanova i la Geltrú, 1976) és un activista que ha posat en evidència el sistema bancari obtenint préstecs per valor de 492.000 euros a 39 entitats bancàries. Des del setembre passat, la seva acció s’ha fet pública a través de dues publicacions, ‘Crisi’ i ‘Podem’, on es parla d’un model de societat sense el capitalisme.

De nou en llibertat, ara la feina d’Enric Duran i el seu entorn es basa a crear xarxa per posar en contacte gent del mateix poble o del mateix barri amb uns interessos compartits per a treballar plegats. Amb sis entitats bancàries que l’acusen per la via penal, Enric Duran pretén que el seu judici, si es duu a terme, es converteixi també en un judici a la banca i a les seves pràctiques.

—**Els bancs són la pedra angular del sistema actual?**

—Els bancs controlen alguns sectors de la societat a través del crèdit; poden decidir qui té diners i qui no, fet que els dona molt de poder. A més a més, el sistema de crèdit promou el creixement continu per tal que funcioni, i això té relació amb allò que vaig pensar a l’hora de fer aquesta acció: que no podem créixer sempre perquè els recursos són limitats. D’una altra banda, el funcionament dels bancs és molt desconegut i també pensava que era important de difondre’l. Després hi havia la qüestió pràctica de l’acció, que em permetia de treure diners per finançar alternatives socials.

—**Abans de començar a demanar crèdits, va posar a la balança**

el perjudici individual que podia significar enfront d’allò que podia implicar socialment?

—La part negativa, la més clara, era el risc d’anar a la presó, com ja hi he estat 65 dies. Això podia fer-me respecte i m’ho vaig rumiar. Vaig veure que de por no me’n feia, perquè viure sempre amb molta por al cos no és bo. Llavors, unes altres conseqüències, com el fet de ser insolvent, de no poder tenir propietats, com que jo ja volia viure d’una altra manera, per a mi no era important.

—**Dieu que els bancs roben. En què us baseu per fer aquesta afirmació?**

—En el fet que ens cobren uns interessos d’uns diners que ells creen. Per tant, s’enriqueixen a partir del no-res. No han d’invertir en res. I uns diners creats virtualment, que quan es creen haurien de ser un bé social, es converteixen en un bé privat que ells controlen a través de les comissions: quan no pots pagar hi ha les comissions de demora, que són més grans. La dependència que en tenim fa que sempre tinguin la paella pel mànec. Si no pots pagar es queden les teves propietats, perds el pis. La gent, sobretot pel que fa a les hipoteques, ho sent molt: una casa es pot arribar a pagar

dues vegades i mitja amb els interessos a llarg termini. És una injustícia.

—**I no hi ha cap responsabilitat individual en el fet de demanar un crèdit que després probablement no es podrà pagar?**

—D’una banda, és una qüestió educativa i de valors, però hem de ser conscients que hi ha molta pressió publicitària i mediàtica per endeutar-se. No és pas mal vist. Qualsevol persona s’imagina que s’hipotecarà quan compri una casa i que demanarà un crèdit quan compri un cotxe. Fins i tot de targetes de crèdit, per a petites despeses, tothom en té. És massa socialitzat; en realitat, és comprar avui allò que pagaràs demà, i és una roda que cada vegada et fa més dependent i més esclau a la teva vida quotidiana.

—**Quan vau sortir de la presó, vau dir que estar tancat us havia permès de conèixer una mica com era la presó per dins, i que ara podrieu treballar també pels drets dels presos. Per on començareu?**

—Hi ha molts problemes, a la presó. La qüestió general és que hi ha una indefensió, perquè la comunicació legal del pres amb l’exterior és mediatitzada pels guàrdies. Per tant, si reben pallisses, que tothom té present que n’hi ha

JORDI PLEY

entre els presos –n’hagin rebut ells o no–, la gent té por de denunciar-ho perquè l’amenacen amb represàlies. També és fort el desconeixement que hi ha sobre els permisos: no saps mai si es compliran, si passaràs a tercer grau o no, si sortiràs. Van passant els dies, les setmanes i els mesos i la gent no sap quan sortirà. Les propostes que hem ofert són que els presos puguin enviar cartes a l’Infoespai –sembla que les cartes que van cap enfora en principi no s’obren– i intentar vehicular les demandes d’aquestes cartes. I, més a llarg termini o més a fons, crear una figura de l’estil del defensor del pres dins la presó. Ja hi ha el jutge penitenciari, però ara allò que demana els presos ha de passar pels guardes, i moltes vegades no s’hi atreueixen. El defensor del pres hauria de ser algú que continuament passés pels mòduls i fes efectiva aquesta protecció de drets.

—Dieu que hem de reflexionar sobre quin model de Catalunya volem, que sigui viable a llarg termini. En quin model heu pensat?

—Ja fa uns quants anys que treballo amb el moviment pel decreixement i en alternatives a l’àmbit local, com el cooperativisme i l’autogestió. Són alternatives pensades sense comptar amb el

poder, sense l’estat, per tal de començar el canvi des de baix. Però també sóc conscient que això pot tenir unes limitacions, i per tant no hem d’abandonar la voluntat de mirar de crear un debat públic per obligar els polítics a tractar d’aquestes qüestions de la crisi energètica i ecològica, que entenguin que no es pot continuar creixent. El debat tampoc no té un model tancat. Tot gira al voltant de la relocalització i d’aconseguir que la política i l’economia s’organitzin de baix a dalt i no a la inversa.

—Al col·lectiu Crisi, del qual formeu part, preteneu portar a terme una vaga de bancs. En què consisteix?

—La vaga de bancs va ser la primera iniciativa que vam engegar, després de la publicació *Crisi*, a mitjan novembre. Ara mateix hi ha unes 800 persones inscrites i hem de continuar treballant i concretar com ho volem fer. El 17 de setembre del 2009 és una data de referència; és possible que convidem aquesta gent que hi ha apuntada, si no ho han fet ja, a donar-se de baixa de les entitats bancàries. Però ho volem acompanyar també amb una acció que ajudi la gent a trobar-se, perquè hi ha força gent bastant sola a l’hora de dur endavant alternatives. Entre tota la gent que s’hi apunta, volem promoure no tan

sols la vaga de bancs sinó també més iniciatives, que es trobi la gent del mateix poble i facin coses conjuntament.

—Què implica el fet d’aparèixer constantment als mitjans i que us hagin convertit en un personatge, en canvi de poder difondre les vostres idees sobre un model de societat?

—És una cosa que ha d’existir, cal que sigui algú. Jo hi he cregut, en aquesta acció que he fet, i tota la difusió també m’ha ajudat que la repressió fos mínima. En aquest sentit no puc desapropiar-ho, perquè també en depèn que pugui continuar treballant. A partir d’aquí, hi he de restar importància, perquè m’ha tocat a mi com podia haver tocat a un altre. Es tracta d’aprofitar-ho.

—Teniu una trajectòria com a activista, a banda d’aquesta acció que és la que ha resultat mediàtica. Ens la podeu explicar breument?

—Vaig començar a implicar-me amb la consulta per l’evolució del deute extern. Després, amb el moviment antiglobalització, Praga, la campanya contra el Banc Mundial, la campanya contra l’Europa del capital, en què vaig participar en algunes cimeres internacionals, i també amb el moviment contra la guerra. A partir d’aquí em vaig dedicar a fer xarxa, vaig coordinar la guia útil pels moviments socials que es va fer el 2003 i que va donar origen a l’Infoespai (un local social del barri de Gràcia). Llavors també havia creat Liberinfo, que és una agència de notícies, per anar treballant a favor de posar en contacte diversos grups. Fins que, a partir del 2006, em vaig implicar a crear el moviment pel decreixement a Catalunya.

—Us fa por que, en deixar de ser notícia, deixin de ser-ho també les vostres idees?

—Tampoc no podria continuar a aquest ritme, perquè llavors no em podria dedicar a unes altres coses importants, com ara construir el moviment. Penso que si fem bé les coses i tenen impacte social podem tenir accés als mitjans. L’accés als mitjans no cal tenir-lo contínuament, sinó saber-lo tenir quan el necessites o quan vols difondre una idea. Suposo que la meua imatge encara es pot utilitzar en més moments, però no perquè sí, sinó quan realment hi hagi alguna cosa important a difondre.

Marta Iglesias